

ANIMADVERSIONES I N CLASSEM QUINTAM

Continentem Electuaria solutiva. paginâ 52. & seq.

Lectuaria solutiva, ac si *Medicamenta solutiva electa* dixeris, cum simplici præscribantur methodo, paucos includunt errores; ita tamen, ut iis non omninò immunes existant, eò quidem minùs, quò magis composita sunt, majoremque dexteritatem in componendo requirunt; quia verò plurimi eorum, eique præcipui in *Animadversionibus in Syrupos & Decocta* eventillati sunt, eos leviter tantum absque magna exaggeratione attingam.

In Benedictum Laxativum descriptum. paginâ 52.

E *Lectuarium* hoc, quod simpliciter ejus mixtio præcipiatur, præscripto modo præparetur, sumendo tamen *Mel purum & simplex Artis ac Naturæ lege extractum*.

Porro hic, ac universaliter in omnibus *Electuariis*, quæ *Diagridium*, *Aloem*, aut aliam *Resinam* ac *Gummi* recipiunt notandum sedulò, ut *Species Melli ferventi ac multum calenti* non immisceantur, ne *Diagridium*, *Aloes*, &c. in grumos coeuntia totum Compositum evertant, sed mixtio semper cum *Melle tepido* instituat.

In

In Caryocostinum descriptum pagina 53.

170

IN Caryocostino coctionem illam ac despumationem Mellis sine duplici jactura, Mellis scilicet & Vini imperati fieri non posse, secundum prædicta nemo non videt: etenim utriusque particule spirituosiores ac æthereæ inconcinnâ hâc Despumatione in auras pelluntur remanente cum Melle multum depauperato inutili Vini Vappâ.

Convenientius igitur fuerit Species præscriptas Melli simplici ac genuino nonnihil tepesfacto simpliciter immiscuisse.

In Cholagogum descriptum pagina 53.

Circa Electuarium hoc, non video, quomodo præscripto modo ex assignatis speciebus Electuarium confici possit, cum nullus liquor cum Saccharo in Syrupum crassum excoquendus, qui Species siccas pulverisatas excipiat, præscribatur, nec Prunorum pulpa speciebus & Saccharo in pulverem redactis pro Electuario efformando par sit.

Accipiatur itaque colatura à Prunis decoctis reliqua, quæ cum Sacchari albi unciiis sedecim coquatur in Syrupum crassioris consistentiæ, cui semper refrigerato adde Pulpam Prunorum ad consistentiam debitam redactam, & ultimò etiam Pulveres, optimè agitando ac uniendo fiat Electuarium.

In Diacatholicon descriptum pagina 53.

POterit Electuarium hoc juxta præscriptam methodum præparari, præterquam quod Semen Fœniculi in prima cum Radicibus Polipodii coctione frustrâ addatur, cum Vis ejus Garminativa inter coquendum tota exhalet, in cujus locum præstiterit Pulveribus ultimò addendis scrupulos duos vel tres Olei Fœniculi immiscuisse.

In

In Diaphœnicum descriptum paginâ 54.

IN *Diaphœnico* nihil dexteræ componendi methodo contrarium occurrit: circa *Præscriptionem* autem illud plurimum miror, *Compositionem* hanc, (cujus effectus *Purgatio* est) tantâ *fructuum illorum Pulpæ* copiâ gravari, ut ab ea *Species Purgantes* tantum non obruantur, quippe qui neutiquam directè *Vim Electuarii Purgantem* corrigere, nec etiam juvare possint, sed tantum *Dosim*, *Pretium* & sumentibus *nauseam* augeant: cum insuper brevi facti rancidi *Electuarii Durationem*, quæ alioquin *Electuarius* scopus existit, protrahere vetent.

In Hydragogum descriptum paginâ 55.

CIRCA *Electuarium Hydragogum* eadem sese offert difficultas, quæ in *Cholagogo*: debet itaque in hoc cum *Decocto Baccarum juniperi* procedi, ut in prædicto cum *Decocto Prunorum* ad debitam *Electuarii* consistentiam acquirendam.

In Electuarium è Succo Rosarum, Hieræ picræ, Confectionem Hamech, & Passulas laxativas descripta paginâ 55. & seq.

CUNCTA jam prænominata secundum præscriptum ab Authore modum componi possunt, unicè cavendo ne *Species Mellis* aut *Syrupo* nimis calidis immisceantur, tum etiam, ut *Species Purgantes Confectionis Hamech* *Decoctioni* & *Extractioni* destinatæ saltem bis cum *Sero Lactis* ad omnimodam *Virium Catharticarum* prolectionem infundantur & coquantur, in fine, dum jam omnia mixta sunt addendo *Oleorum Fœniculi & Anisi* prius pulvere modico *Sacchari albi* exceptorum drag-

dragmam semis, ut refarciatur *jactura Partium*
volatiliorum & carminativarum facta in prima re-
 rum odoriferarum Decoctione.

In confectioe *Passularum corinthiacarum la-*
xativarum folia *Sennæ* potiùs cum aquæ commu-
 nis puræ sufficienti quantitate extrahantur, quam
 cum decocto *Passularum* spisso & imprægnato.

APPENDIX

Ad Electuaria solutiva.

Dilutis, quæ in præcedentibus *Electuariis* hinc
 inde occurrere difficultatibus, una adhuc su-
 perest, eaque non minima difficultas universalis
 in *Electuariis Saccharum recipientibus*: nimirum
 quod methodo in eorum Compositione præfixâ
 non possit determinari certa *Dosis* totius Compo-
 siti *universalis*, id est, quod *Dosis Electuarii* ab
 uno compositi necessario debeat differre à *Dosi*
 ejusdem ab altero *Pharmacopæo* elaborati: quin,
 quod unus idemque Artifex eo modo strictè el-
 borare nequeat duo *Electuaria* ejusdem speciei in
Dosi æqualia, cum quoad majorem vel minorem
Succi aut *Decocti* alteriusve *Liquoris* cum *Saccharo*
coctionem necessario *Electuarium* in pondere adco-
 que *Dosi* variet, ut proinde practici numquam cer-
 tam *Dosim* præscribere possint, quæ difficultas etiam
 in *Syrupis Purgantibus* occurrit.

Sedulo itaque mihi mecum perpendenti, quo-
 modo difficultas illa tolli posset: meliorem ac cer-
 tiorem modum reperire non potui, quam *Syrupum*,
 qui ut plurimum *Corpus Electuarii* consti-
 tuit redigendo ad certum & determinatum aliquod
 pondus, quod faciliè fiet librando *pelvum* opera-
 tioni destinatam antequam ei *Saccharum* unâ
 cum *liquore* ad consistentiam decoquendum com-
 mittatur: sicque in præcedentibus *Electuariis* pro-
 cedendo.

In *Cholagogo* coquatur *Saccharum* cum *Decocto Prunorum* ad remanentiam *unciarum viginti duarum*.

In *Diacatholicone* *Saccharum* cum *Decocto Radicum Polipodii* ad reliquias *librarum duarum & unciarum decem*.

In *Diaphœnico*, postquam *Pulpa Diactilorum* pariter & *Amygdalæ* optimè contusæ & cribro transmissæ cum *Saccharo* sive *Penidio*, sive albo *communi Melli* commixta sunt, non ampliùs coquendum hoc *Pulmentum* nota, sed protinùs *Pulveres* præscriptos immiscendo elaboretur in *Electuario*.

In *Hydragogo* redigatur *Saccharum* cum *Decocto Baccarum Juniperi* ad *uncias quatuordecim*.

In *Electuario* è *Succo Rosarum* *Saccharum* cum *Succo Rosarum pallidarum* ad *uncias viginti quatuor*.

In *Confectione Hamech*, *Saccharum* cum *Succo Fumariæ* ac *Specierum præscriptarum* *Decocto* seu *Extracto* ad residuum *unciarum viginti sex*.

Demum in *Confectione Passularum*, *Laxativarum* infusio *Foliorum Sennæ* evaporet ad remanentiam *unciarum quatuor*.

Hacce methodo uniformiter in omnibus *Pharmacopoliis* dispensata *Electuaria* exstabant omnique error non parvum *Præcticis* negotium sæpe faceffens penitùs tolletur, uno tamen bene observato. ut *Fructuum Pulpæ* ante ponderationem debitam nanciscantur consistentiam.

Electuaria, quæ *Pulpas* & *Succos* non admittunt vice multò melius eorum *Species* in usum *Medicum* asservatum in existimo, utpote si in *Bolo* desiderentur, facilè in eum addito *Syrupo* aut *alio liquido* convenienti reducibiles, minori insuper ære & nausæa *Ægris* constantes, cum alioquin ob *Syrupum* aut *mel triplum* adjectum quævis *dosis* in magnam molem excrefcet.

ANI-